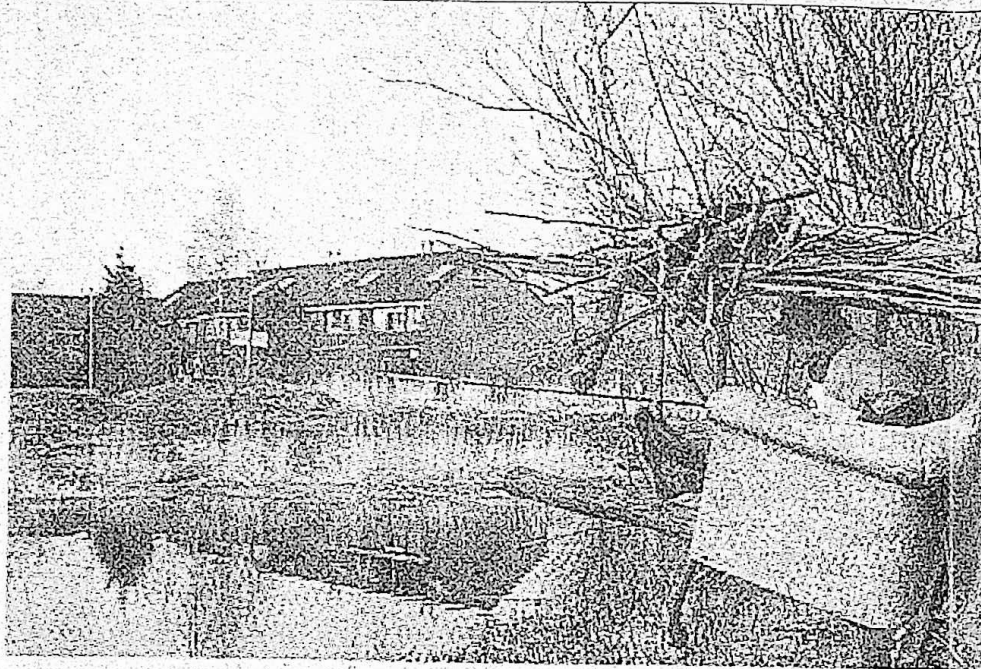

Het kost niks, alleen tijd

Leroy in Lewenborg

"Waar in Nederland kan je je eigen boomgaard planten, zo in de achtertuin?". Joop van Eekeren kijkt ons triomfantelijk aan. We komen hem tegen op onze rondgang door het LeRoy-gebied. Gerrit Vos, secretaris van de beheergroep, knikt instemmend. LeRoy daagt uit. Het biedt de omwonenden een kans om de eigen omgeving met fantasie in te vullen. Wie ideeën heeft gaat aan de slag. Alles kan, nou ja, bijna alles. "Op die plek was een GFT-hoop ontstaan van veertig meter lang, drie meter breed, twee hoog", vertelt Gerrit. "Iedereen stortte er zijn tuinafval. Dat kan dan niet meer. De buurman van Joop is lid van een pomologische vereniging, en zij kwamen met het idee om er appelbomen te planten, oude rassen die dreigen te verdwijnen. Nog even en het zal er geuren van de bloesems."

Gerrit Vos is sinds 1991 secretaris van de beheergroep, en als zodanig aanspreekpunt voor de bewoners. "Ik ben vaak verhuisd, maar nergens in Nederland heb ik langer dan drie jaar gewoond. Sinds 1976 woon ik in Lewenborg. In het begin keek ik over de zandvlakte, zo naar Zuidwolde. Ik heb het zien groeien." Gerrit Vos heeft zijn ziel en zaligheid aan Lewenborg verkocht. Waar het hart vol van is...

"Er is een grote verscheidenheid aan projecten. De bijenstal en de binnenhof zijn al heel oud. Het eerste amfitheater is nu een ruïne, maar dat hoort er ook bij. Projecten bevinden zich in verschillende fasen. Je hebt een opstartfase, een beheers- of onderhoudsfase en een afbouwfase. Het project wordt niet meer gedragen door de buurt en sterft af. Dat is niet erg, het geeft ruimte om wat nieuws te laten ontstaan. Het amfitheater is intensief gebruikt door de scholen, er staan vier scholen in de buurt. Nu wordt er een nieuw amfitheater gebouwd."

"Bewoners hebben verschillende reacties. Sommigen vinden het maar een rommeltje, die vragen zich af waarom de gemeente de troep niet opruimt. Er zijn ook mensen die er

niets van weten, het gewoon niet zien. Zo'n vijftig mensen zijn daadwerkelijk actief in het gebied. Passief schat ik het aantal gebruikers op enkele honderden. Al was het maar om even te wandelen.

En dan zijn er de pertinente tegenstanders. Die houden van recht en netjes. Maar als je naar de binnenhof kijkt dan ziet dat er heel netjes uit. De tuinen van de bewoners lopen over in een binnenplaats, die ontworpen is door een beeldend kunstenaar. Hij werkte met kleuren en vormen, in een Engelse landschapsstijl. Een kunstwerk, gratis en voor niks. In 1992 is er bij de visvijver voor gehandicapten een vlónder aangelegd. Eentje waar je met een rolstoel op kan. Ziet er ook keurig uit. De verscheidenheid aan projecten kenmerkt het gebied.

Als het uit de hand loopt, dan gaan we met bewoners praten. Zo één, twee keer per jaar beleggen we met groepen bewoners een vergadering. Als ons iets is opgevallen dan brengen we dat ter sprake. Omgekeerd kunnen omwonenden ook naar de beheergroep stappen. Als er klachten zijn dan proberen we die op te lossen. Zo is de GFT-bult, waar nu de appelbomen zijn geplant, in overleg met de omwonenden opgeruimd. "Zelfredzaamheid en betrokkenheid

zijn uitgangspunten. Een project moet gedragen worden door de omwonenden. Een of twee mensen fungeren vaak als motor. Zij activeren de anderen wanneer dit nodig is. De beheergroep is geen uitvoerend lichaam. We leveren machines, materialen, planten, maar het werk moet door de bewoners zelf gedaan worden.

Soms moet je helpen om een goede start te kunnen maken. In geval van de appelhof hebben we de grote bomen en struiken laten verplaatsen. Als dit door de bewoners had moeten gebeuren, dan was het project misschien een stille dood gestorven. Een heidenswerk, als je het met de hand moet doen. Nu konden de bomen geplant, de schelpenpaden aangelegd, kon iedereen aan de slag."

Gerit Vos is zelf projectdrager van het behendigheidscircuit, een klim- en klauterplek voor jongeren, die in de loop der jaren is uitgedijd. We lopen er Joop van Eekeren tegen het lijf en tijdens het gesprek sluit Wim Velt zich aan. Hij hangt nestkastjes op, een nieuw project. Eerst krijgen de pimpel- en koolmezen hun behuizing. "Er is veel woningnood onder de mezen", beweert Wim. Succes, lijkt dus verzekerd. Minder gewone beesten leven ook in het gebied. Joop heeft vorig jaar twee ijsvogeltjes gezien, een curiositeit. De verscheidenheid aan vegetatie trekt een verscheidenheid aan vogels en andere dieren aan. Egels, bunzingen en een complete broedplaats van vuurbuik salamanders duiken in het gesprek op. "Als ik kennissen uit de stad het hier laat zien, reageren ze verbaasd. Is dit Lewenborg, dat heb ik nooit geweten", eindigt Joop van Eekeren.